

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa J.Z.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z 28 października 2022 r., I Ca 136/22,

1. odrzuca skargę kasacyjną;

2. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 października 2022 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił apelację pozwanej Bank S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie z powództwa J.Z. o zapłatę.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła skargą kasacyjną w całości pozwana, oznaczając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 74 519 zł i wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Jeżeli w sprawie ma miejsce kumulacja roszczeń (art. 191 k.p.c.), polegająca na zgłoszeniu obok żądania głównego żądania ewentualnego lub żądań ewentualnych, wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym jest uwarunkowana przedmiotem rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji i zakresem oraz kierunkiem jego zaskarżenia. Jeżeli sąd drugiej instancji podzielił stanowisko sądu pierwszej instancji o zasadności żądania głównego i oddalił apelację pozwanego, nie orzekając o żądaniu ewentualnym, wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym wyznacza wartość uwzględnionego żądania głównego (por. odpowiednio postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2020 r., V CSK 443/19 i powołane tam orzecznictwo).

Z materiału sprawy wynikało, że żądanie główne opiewało na zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwot 34 095,30 zł i 416,20 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Powód sformułował również ewentualne żądanie zasądzenia na jego rzecz kwot 74 101,83 zł i 416,20 zł z odsetkami ustawowymi, ewentualnie zaś ustalenia, że umowa kredytu jest nieważna. Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwoty 34 094,94 i 416,20 zł z odsetkami ustawowymi, oddalając powództwo główne jedynie w nieznacznym zakresie i stwierdzając brak podstaw do orzekania o żądaniu ewentualnym (żądaniach ewentualnych). Na skutek apelacji pozwanej Sąd Okręgowy, zaskarżonym skargą kasacyjną wyrokiem, oddalił apelację w całości.

W tym stanie rzeczy wartość przedmiotu zaskarżenia wyrażała się sumą kwot prawomocnie zasądzonych od pozwanej na rzecz powoda, tj. 34 511,14 zł. Oznaczenie tej wartości kwotą 74 519 zł, odpowiadającą sumie kwot dochodzonych w ramach pieniężnego roszczenia ewentualnego, było zatem nieprawidłowe. Na konkluzję tę nie rzutował fakt, że w ocenie Sądu Rejonowego wyeliminowanie z umowy postanowień uznanych za abuzywne nie skutkowało jej upadkiem, podczas gdy, zdaniem Sądu Okręgowego, sporna umowa – po wyłączeniu z niej nieuczciwych warunków – nie mogła obowiązywać, co prowadziło do konieczności uznania jej za nieważną i uwzględnienia roszczenia restytucyjnego, w granicach

skwantyfikowanych w żądaniu pozwu (art. 321 § 1 k.p.c.) (por. odpowiednio uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2021 r., I CSK 9/21 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2024 r., II CSKP 36/23).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji ani dla Sądu Najwyższego w aspekcie badania dopuszczalności skargi kasacyjnej i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60, z dnia 20 lutego 2015 r., V CSK 239/14, z dnia 13 marca 2015 r., III CZ 13/15, z dnia 19 czerwca 2015 r., IV CZ 16/15, z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, z dnia 13 stycznia 2017 r., III CZ 61/16, i z dnia 26 października 2017 r., II CZ 64/17).

Stwierdziwszy zatem, że wartość ta w okolicznościach sprawy lokowała się poniżej kwoty 50 000 zł, skargę kasacyjną należało uznać za niedopuszczalną *ratione valoris* i podlegającą z tej racji odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz powoda oddalono, zważywszy, że w odpowiedzi na skargę nie dostrzeżono problemu jej dopuszczalności i nie przedstawiono żadnych argumentów, które mogłyby przemawiać za jej niedopuszczalnością, ograniczono się natomiast do wniosku o odmowę przyjęcia do rozpoznania, względnie oddalenie skargi kasacyjnej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01, z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 18/18, i z dnia 20 grudnia 2018 r., III CNP 19/18).

(K.G.)

(r.g.)

